

A Borsod Megyei Pedagógiai Intézet Szakkönyvtára

1987. márciusában korábbi helyén, a Palóczy u. 1. sz. alatt megszépülve, felújítva ismét megnyitotta kapuját a megyei pedagógiai szakkönyvtár. A féléves kényszerű szünet érzékenyen érintette azokat, akik rendszeresen igénybe vették szolgáltatásait. Nehezebbé vált a gyakorló pedagógusok, a pályára készülő, levelezők és nappali hallgatók, a pedagógia iránt érdeklődők számára a szükséges szakirodalom megszerzése.

Az 1974-ben még 3000 kötetes könyrtár szakanyaga időközben 23 ezerre növekedett. Mintegy 2000 folyóirat és 5000 egyéb dokumentum (pályamunkák, szakdolgozatok) teszik teljessé az állományt. 1986 telén mintegy félmillió forint értékben felújították a könyvtárat. Alapterületét kétszeresére növelték; olvasótermet, raktárhelyiséget, feldolgozó irodát hoztak létre. A tágabb tér a szolgáltatások bővítésére is lehetőségeit teremtett.

Biztosak vagyunk benne, hogy velünk együtt sok pedagógus kollégánk is örül a híreknek, hogy ismét rendelkezésükre áll a könyvtár a Hámán Kató Leánykollégium földszintjén.

A fiatal intézmény, a megyei pedagógiai intézet alapfeladata pedagógiai információk, szolgáltatások biztosítása a nevelési-oktatási intézmények, a pedagógusok számára.

Ennek fontos részét képezi pedagógiai szakkönyvtárunk tevékenysége. Gyűjtőköré kiterjed a pedagógia szaktudományaira, segédtu-

dományaira, illetve a pedagógia interdiszciplináris kapcsolataira. Könyvtárunk jellegénél fogva része az országos pedagógiai információs rendszernek: egyszerre nyilvános szakkönyvtár, iskolakönyvtári hálózati központ, tehát fontos szerepet vállal a megyei pedagógiai információszolgáltatásban.

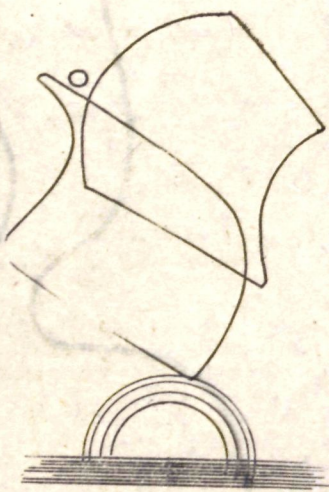
Foglalkozik könyvtári és könyvtárközi kölcsönzés, a képzésben és továbbképzésben résztvevők pedagógiai információkkal való ellátásával, valamint szerepköréből adódóan közreműködik az iskolai könyvtárak munkájának szakmai-módszertani segítésében, a továbbképzések koordinálásában. A könyvtár részei a kézikönyvtár és az olvasóterem is. Egyszerre 10-12-en olvashatnak helyben a 100-féle újságból, folyóirathoz. A pályamunkák, szakdolgozatok gazdag anyagából témakatalógus segíti a választást. A könyvvállomány teljes anyaga szabadpolcokon kapott helyet.

Mire számíthatnak tehát az ide látogató olvasók? Gazdag szakirodalmi anyagra, térítés ellenében gyorsmásokra, kicsi, de vonzó könyvtári környezetre és készséges könyvtári szakemberekre. Őres kézzel senki sem távozik, mert a könyvtárközi kölcsönzés útján is közreműködünk az igények kielégítésében.

Szeretettel várjuk pedagógus kollégáinkat és neveléstudomány iránt érdeklődő 14 éven felüli olvasóinkat.

Götz György
igazgató

Hagyományörzők

A VIZSOLYI-BIBLIA fedőlappján griffmadaras pecsét látható. Ezt választotta címerül a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei tagozata, amely a közelmúltban tartotta újjáalakuló közgyűlését.

A címerválasztás nem véletlen; a magyar irodalom és kultúrtörténetben, egyáltalán a magyar nyelv (az irodalmi nyelv) megteremtésében a négy száz éves mű kivételes szerepet tölt be. (Egyébként 1990-ben lesz négy száz éve annak, hogy Károlyi Gáspár fordításában elkészült az első teljes magyar nyelvű bibliafordítás.) A társaságba szövetkezett literátorok, könyvtárosok, irodalombarátok és legfőképp magyartanárok ezzel is azt kívánták kifejezésre juttatni, hogy a hagyomány fel- és megújítása a legfőbb céljuk, azoknak a valódi irodalom- és kultúrtörténelmi hagyományoknak a megőrzése, amelyeknek helyük van a mai kultúránkban.

Elég talán csak beszélni arról, hogy a vidék volt bölcsője a magyar irodalmi nyelvnek, s egyáltalán a magyar nyelvű irodalomnak is legrégebbi, irodalmi értékkel is bíró nyelvemlékünk, a Halotti beszéd szerint. A Vizsolyi-biblia pedig, melyet Göncön fordított a prédikátor reformátor hatásában — mert kultúrtörténeti szerepe volt — napjaink költőinél is kimutatható.

(csulorás)

Abaúj, Zemplén és Borsod — fordítva a hivatalos elnevezés szigorú sorrendjén a magyar kultúra indítója, ringató bölcsője, földjén fontos történelmi események játszódtak le. Örökségünk — nemzeti örökségünk — van szó — jelentős része innen hagyományozódott ránk, mellyel élni tudni újra meg kell tanulnunk. Magunkat szegényítettük akkor, amikor különböző okoskodásokkal, vélt-valós érvekkel alátámasztva, vigyázó szemünket elfordítottuk a múlttól. Csak az lát világosan a jövőbe, aki intenzíven éli a jelent, s hasonló intenzitással éli meg a múltat is. A mai teljesebb, igazibb életünk ott gyökerezik mindabban, amit a históriás időkben teremtettek meg, értéknek a mi számunkra is.

Elsősorban az irodalom értékei ezek.

Szeretném mondani, s hinni, nem multbafordulás, hanem a feledés porát megpróbáljuk lefújni róla. Nem lehetne magyar irodalom — mai magyar irodalom sem — a Halotti beszéd nélkül, sem a Károlyi-fordítás nehéz veretű mondatai nélkül, s kell tudnunk kihallani Szenczi Molnár Albert szoltárfordításából is Európát, amely akkor már a kopernikuszi világméretű kószolagát. És fontos számunkra, hogy itt született Szabó Lőrinc, itt gyerekeskedett Zelk Zoltán, hogy jól érezte magát nálunk, mert írónak érezhette magát, Németh László. A mai irodalom pártolói a múlt értékeinek értői és őrzői is. És teljesebbé, látón-látóvá csak így válhatunk.

Leftam már, ismétlem a Borsod-Abaúj-Zemplén Városi Könyvtár szigorú munká, a vasművek kemény, izmosító gépek „döbörögnek fel” — különösen fontos, hogy a szellem napvilágra ragyogjon. Vagy felragyogtassuk újra, mi itt született. Magunk gyönyörűségére ugyan, de a jövőnek is.

S JÓ LENNE tudni, hinni, hogy mároknyi csapata a hagyomány folytatását, s megújítását vállalóknak erősé duzzad a jövőben. Így, a könyvünnepeken valahogy biztatóbb, s izmosabb a remény.

Biztató jelek

AHOGY NÖTT A VÁROS, úgy növelte jelenlétét a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat a megyeszékhelyen. A akótelepek kialakulása után elsőnek a diósgyőri városközpontban, majd az avasi lakótelep szívében nyitott ki egy új könyvesbolt.

A miskolci főtcán a Koncert Zenemű- és Hangszerszertár létrejötte a fejlődést demonstrálta, de ezzel eltűnt egy kedvelt könyvesbolt, Zsúfoltta, áttekinthetetlené vált a Kazinczy Könyvesbolt és a Műszaki és Idegennyelvű Könyvesbolt is, mert az ellátás feladatait meg kellett osztani.

Régi elképzelés válik valóra akkor, amikor a Széchenyi utcán a könyvterjesztők új könyvesbolt kialakításához fogtak és megnyitására törekszenek. A másfél száz négyzetméteres könyvesbolt a város, és elsősorban a gyermekek és fiatalok kedvelt üzlete lehet, mert a könyvvállományának nagy része, az itt kínált áruk fajtája elsősorban az 5-12 éveseket, igényüket hivatott majd kielégíteni. Nyártól széles választékot kínál az üzlet a Móra Kiadó újdonságaiból, a Műszaki Közművelődési Kiadó terméséből és valamennyi kiadó ifjúsági és ismeretterjesztő kiadványaiból. A könyvesbolt tág tere lehetőséget nyújt a helyi kiadványok terjesztésére, és az itt élő írókkal a találkozásra és a dedikálásokra.

A könyvesbolt létrejöttével kedvezőbb ellátásban részesülhetnek a munkahelyi könyvterjesztők is, a nagyobb üzemek és intézmények aktivistái.

Ez az első lépcsőfok abban a korszerűsítési programban, melyet a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat a közelmúltban felvállalt Miskolcon. A Széchenyi úti könyvesbolt után visszakapja korábbi funkcióját a Hunyadi úton levő üzlet-helyiség. Az általános iskolai tankönyvek árusítását, a számítástechnikai kiadványok és eszközök, a speciális mezőgazdasági szakkönyvek terjesztését szervezi a megyére kigazgató hatással.

A FŐUTCA átalakulásával megújulnak majd a könyves pavilonok is, tükrözve azt a törekvést, hogy környezetünket szebbé, gazdagabbá is tegyük. Elsőként csatlakozva a Kazinczy és Széchenyi útkereszteződésben kialakítandó pavilonegyütteshez, új szolgáltatásként a hosszított és ünnepnapra nyitva tartást vezetik be a több mint tíz négyzetméteres egységben.

A fentiek megvalósulása mellett építi fel a „Művelt Nép” Miskolcon az ország első vidéki könyváruházát. A Bajcsy-Zs. út és a Vándor Sándor út sarkán épülő bevásárlóközpont egyik beruházói lesznek. Az ABC-áruház, a Ruházati Áruház és az Iparcikk Áruház mellett a könyváruház is imponáns lesz. A készülő kiviteli tervek szerint ezer négyzetméteres áruházból hatszáz négyzetméteres eladótér épül két szinten. A korszerű raktározási körülmények mellett számítógépek segítik a raktári, könyvelési és nyilvántartási munkát.

Csomagoló gépek telepítésével párhuzamosan önálló sokszorosító és dekorációs egységet is kialakítanak majd, felvállalva ezzel a könyv széles körű, területi propagandáját is. A könyváruház legfelső szintjén helyet kap az irodalmi estek, könyves bemutatók és kiállítások rendezésére alkalmas díszterem és a vállalat észak-magyarországi irányítását ellátó igazgatóság is.

A KÖZÉPTÁVÚ fejlesztési program megvalósulása méltó rangot vívhat ki környezetünkben a vállalatnak, és élvezői lehetnek mindazok, akik a könyv és a kultúra barátainak vallják magukat.

Borkúti László
a Művelt Nép Könyvterjesztő
Vállalat boltcsoportjának
igazgatója

Új választékkal áll vásárlói rendelkezésére a

Tallózó Könyvesbolt

üzletében Miskolcon, a Bajcsy-Zs. u. 16. sz. alatt

ORBÁN B.: *Torda város és környéke*
320,- Ft helyett 160,- Ft

DÁVID A.: *Erdély nagy romlása I-III.*
84,- Ft helyett 42,- Ft

valamint

- műszaki,
- számítástechnikai,
- képzőművészeti,
- szépirodalmi könyvek

EGYSEGÁRON

AMIG A KÉSZLET TART!

Műszaki és Idegennyelvű Könyvesbolt

készletéből 5,-, 10,-, 20,-, 30,-, 40,- árusítja ki 1984-ben megjelent szakkönyveit:

- építőipari,

Mindenkinek gyors, hasznos segítőtársa

- történelem,
- földrajz,
- matematika,
- fizika témakörökben.

Ára 29,- Ft.

Már kapható a könyvesboltokban

a Lehet egy kérdésesei több?

műveltségi játék

kiegészítő kártyacsomag újabb kérdéseivel.

Tegye teljessé a megvásárolt társasjátékát!

Keresse a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat boltjaiban

Iskolásoknak ajánljuk!

a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat
valamennyi könyvesboltjában kapható

KORONG - LEXIKON-t

A műszaki haladás és a könyv

Manapság sok szó esik gazdasági gondjainkról. Szóban és írásban tényeket, termelési adatokat, külkereskedelmi mutatókat, statisztikai elemzéseket sorakoztatnak föl a megtorpanás, sőt a visszaesés alátámasztására. A kedvezőtlen tünetek okairól éles viták folynak szakmai fórumokon, szakfolyóiratok hasábjain, a napi közbeszédben és a politikai szférában is. En úgy látom, hogy minden bajunk egy problémakörben sűrűsödik össze: a mennyiségből a minőségbe csak lassan, túl lassan tudunk átváltani. Azt értem ezen, hogy a kutatás, a fejlesztés és a termelés együttesen nem tud gyorsan, gazdaságosan és minden piacon keresett nagy mennyiségű terméket létrehozni, előállítani és piacra helyezni. Divatos kifejezéssel élve úgy is szokták mondani, hogy gazdaságunk, műszaki haladásunk innovatív képessége gyenge. Nyilvánvalóan ezen változtatnunk kell. Abban a tekintetben nem lehetnek illúzióink, hogy ezt az igen bonyolult feladatot gyorsan meg tudjuk oldani. Szívós, hosszan tartó munkára kell felkészülnünk. Sok a teendő, mindenkinek megvan a maga dolga. Az 1987. évi könyvhét alkalmából magam is ehhez az aggódo vitához csatlakozom két gondolatkörrrel, éspedig azzal, hogy az egyetemi oktatásra és a szakirodalom felhasználására milyen kényszerek hatnak ma, éppen az innováció felerősödésének, felgyorsulásának céljából. Mondanivalómat természetesen nem tudom mentesíteni attól a helyzettől, hogy egyetemi oktató vagyok, hogy kutatómunkát végzek és egyetemi vezetőként a felsőoktatás tervezésében, fejlesztésében is részt kell vennem.

A mérnökképzésnek igen sok összetevője van, közülük most csak olyan elemekre utalok, amelyek a könyvhét alkalmából időszerűek lehetnek. Azt magától értetődőnek veszem, hogy a mérnök, az új felkészült szakember, a maga által választotta szakterületen. Nem akkor, amikor kilép az egyetemről, hanem 5-8 év múlva, amikor majd a gyakorlatban alkalmazni tudja az egyetemen tanultakat. De addigra új ismeretek keletkeznek minden tudományágban és az ifjú mérnöknek az is a kötelessége lesz, hogy a műszaki haladás újabb eredményeit integrálni tudja a korábban megszerzett tudásanyagába. Ezért azt gondolom, hogy ma és a jövőben az a mérnök tud helyállni és sikeresen alkotó emberré válni, aki a stabilitás mellett a mérnöki tudást minden időben tovább tudja fejleszteni. Ehhez három fajta képesség, illetve készség szükséges: jártasság a számítástechnika-területen; idegen nyelvek ismerete; az új ismeretek fellelésének, megtalálásának képessége, vagyis információs kultúra. Mert a mérnöki munkában a számítógépet ma már nem lehet nélkülözni; a magyar nyelvű szakirodalomból alkotó módon nem lehet megélni; és mert az új ismereteket ontó kommunikációs rengetegben igen nehéz eligazodni, nehéz gyorsan célhoz érni. Nekünk a felsőoktatásban az a feladatunk, hogy az oktatást ez irányba is fejlesszük. A hallgatókban tudatosítanunk kell saját boldogulásuk itt említett jövőképét. Más szavakkal, képletesen szólva, meg kell tanítanunk a hallgatókat a könyv szeretetére és a könyv hasznára.

A másik kérdéskör amiről szólni szeretnék az, hogy az új ismeretek megtalálása, feldolgozása és alkalmazása a kutató számára egyre nehezebb feladat. Erről azért kell szólni, mert a hazai műszaki haladás felgyorsításának számos tényezője között az irodalomból megszerzhető ismereteknek igen jelentős szerepük van. De milyen folyóiratokban is lehet olvasni olyan írásokat, hogy milyen nagymérvű az ismeretek termelődése. Hasonlóképpen az információk kezeléséről is kapunk némi tájékoztatást.

Mint kutató megdöbbenem értesültem arról, hogy az évente megrendezésre kerülő frankfurti könyvvásáron 300 ezer új könyvet mutatnak be minden ősszel. Arról pedig egy napilapban olvastam, hogy Angliában van egy olyan könyvtár, amelyik 55 ezer szakfolyóiratot járát. Talán még nehezebb a szabadalmakban eligazodni, hiszen a legfejlettebb 46 államban évi 1 millió találmányra adnak oltalmat.

A könyv ünnepe az új gondolat születését is ünnepeljük. A kutató ilyenkor egy pillanatra elgondolkodik azon, hogy az előbb említett ismerethalmazból hogyan találhat rá azokra a tudományos anyagokra, amelyekre feltétlenül szüksége van. Azt hiszem ebben a helyzetben hasznosan segíthetnek nekünk azok a könyvtárosok, akik jártasak az információk kezelésében. Minél többet tudnak nyújtani számunkra, mi annak arányában tudjuk növelni a kutatásra fordított időt, annál jobban el tudunk mélyülni a kutató fejlesztő munkában. Bizonyára az eredmények sem maradnak el, melyeknek részesei lesznek a könyvtárosok is.

Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy ehhez feltételek is kellene. Az egyetem vezetése ettől a felismeréstől vezérelve építette már 20 évvel ezelőtt új könyvtárat azért, hogy a munkavégzés feltételei alapvetően megváltozzanak. Nemrégiben pedig, 1985-ben olyan számítástechnikai állomást létesítettünk a könyvtárban, amelynek segítségével a világ számos tudományos központjában — a távközlés segítségével — ki lehet választani a legújabb kutatási eredményeket, amelyeket azután felhasználhatunk saját kutatásaink során. Nagy örömről számolhatok, hogy ezt a korszerű információs technológiát az egyetemi kutatók mellett a helyi iparvállalatok fejlesztő szakemberei is egyre sűrűbben használják. Az utóbbi időben nagy erőfeszítéseket teszünk azért is, hogy a legfontosabb szakirodalmi anyagokat eredetben be tudjuk szerezni a könyvtár.

A jövőre nézve kívánatosnak tartom, hogy a Miskolcon működő könyvtárak fogjanak össze erőteljesebben a kutatás szolgálatában. Ugyancsak helyeselnék tudnám, ha a vállalatok a mainál is intenzívebben használnák az egyetemi könyvtárat, de segítenék is annak működését. A könyvhét alkalmából arra is kell figyelmeztetni, hogy a termelési kultúra szélesebb körű javítása is igen időszerű, ezért az általános műveltség emelését is elősegítheti a könyv, ha azt jó helyen, jó időben adjuk kézbe.

DR. KOVÁCS FERENC
tanszékvezető egyetemi tanár
a Nehézipari Műszaki Egyetem
rektora

Keserédes köszöntő

NÉHÁNY HETE Miskolcon jártunk, a megyei könyvtár ES-est rendezett. Az előcsarnokban grafikai kiállítás — a helybéli folyóirat, a Napjaink negyedszázados jubileuma alkalmából —, az összenyitható teremben ötven-hatvan év kíváncsiak az irodalmi hetilap munkatársaira. Elég ahhoz, hogy tartalmas beszélgetés alakulhasson ki. Összefüggésekben gondolkodó orvosnok, versolvasó tanárnő, magyar sorskérdésekkel küszködő ügyvéd (az évszázaddal egyidős), háziasszony, aki gyermekét kísérte el, újságíró, aki a másnapi tudósításhoz gyűjti az anyagot, s hátul, a többi takarásában egy kamaszarc. Egy kamaszkéz, amely hol szövegre nyújtózkodik, hol szegélylősen hullik alá... 1987. április 15-én, délután öt és fél nyolc között ezt láttam a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban. A megszólalók olyan kérdéseket tettek föl, amelyek — legalább is számomra — arról árulkodtak, hogy az érdeklődők fórumhiányban szenvednek. Akkor, az est befejezése után, a rangidős vendéglátó megkérdezte tőlem, nem volna-e kedvem írni ünnepi kiadványukba. A könyvhétre jelenik meg, tette hozzá, a könyvhöz fűződő érzelmeiről kéne elmélkedni.

Nem volt kedvem. A lakásban nem férek a könyvekről, csakugyan hozzátartoznak az életemhez, mégis félek, hogy csupán közhelyek jutnának az eszembe. Aztán eszembe jut a nyakigláb kamasz, akinek lett volna véleménye Miskolcon, mégsem mertte elmondani. Most itt ülök az íróasztalnál, azon tűnődöm, mit jelent számomra irodalmi lap szerkesztésében dolgozó újságíró, afféle literátus ember számára a könyv. Azt például, hogy amióta fel-

nőtt eszemet tudom, elsősorban belőlük — tőlük — kapok választ azokra a kérdésekre, amelyeket nem könyvnyű, esetleg nem is lehet mással megbeszélni. Anyira talán már megtanultam olvasni, hogy még a sorok közül is kihüvelykezheto a hiteles válasz. És éppen egy könyvtár, ráadásul egy megyei könyvtár segítségével tanultam meg olvasni.

Sokszor gondolkoztam már azon, mi lett volna belőlem — lett volna-e írástudó belőlem —, ha Kecskeméten, a stílszerűen Katona Józsefről elnevezett könyvtárban nem vesznék pártfogásukba a könyvtárosok. A hatvanas évekből kamasznak jó volt ránézni az értelmes arcokra, a tiszta, egyszerűen, mégis csinosan öltözött közvetítőkre; egyikbe-másikba talán még szerelmes is volt — noha magának sem vallotta be —, ezért fordult meg hetente többször a könyvek között. Eltávolodtam már akkori önmagamtól, a nyolcvanas évekből rálátok a hajdani tizenévesre, nyugodtan megkockáztathatom tehát az állítást: enélkül az érzelmi-esztétikai mozzanat nélkül nem lettem volna rendszeres olvasó. Az egyik közvetítő ösztönzésére például belebolondultam Jókai, száznál több kötetén rágtam át magam, alighanem a teljes életművön. Azóta nem vagyok képes kézbe venni egy Jókai-kötetet, de legalább tudom, milyen író, tudom, hogy az eszmélkedés korszakában milyen sokat jelenthet a könyvből áradó nemes romantika. Ugyanezt éltem át Mikszáthtal és Gárdonyival, Tömörkényvel és Mórival, Móriczal és Krúdyval. Mind egyik életmű mögött ott sejlik egy nő arc, egy könyvtárosi világlátás. Néhanapián izlelgetem az író-mondatokat

— egy újságíró mindig tanulhat a szófüzésekéből —, de immár könyveik teljesnek mondható ismeretében. Vajon melyik az a középiskola, melyik az az egyetem, amely efféle tudásnyaggal kecsegtetne? Vajon nem az azal magyarul az-e egy írástudó aktuális irodalom szerete, hogy annak idején akadt néhány csinos asszony, aki nemcsak munkának, hanem hivatásnak is tekintette az olvasmányélmény közvetítését?

ALIG TUDOM, milyen manapság a légkör egy könyvtárban. Lehet, hogy jobb, mint húsz évvel ezelőtt, lehet, hogy rosszabb. Azt viszont nagyon jól tudom — mert tapasztaltam —, hogy könyvszükében is rengeteget jelenthet a figyelem, az olvasó iránti érdeklődés, a csöndes szó, netán a fehér blúz, amelyen a legfelső gomb nincs begombolva. Mostanában rohamosan csökken a könyvtárba érkező kötetek száma, nő a könyvtár — a kettő között nyilván összefüggés van. S ami mindebből következik, a közvetítők közérzete nem a legrosszabb. Legföljebb ilyenkor, ünnepi könyvhét táján csitulnak a kedélyek. Ilyenkor tesszük félre kultúremberi sérelmeinket. En például a miskolci teremben nyújtózkodó kamaszra gondolok. S arra, hogy hány tizenéves látogató akad a megyei és kisebb könyvtárakban, aki húsz év múlva arról ír e kiadvány jogutódjába, hogy mit — kít — jelent számára a könyv.

Zöldi László,
az Élet és Irodalom
főszerkesztő-helyettese

Részlet az Egészségügyi Szakközépiskola könyvtárából!

Mi újság az iskolai könyvtárakban?

MISKOLC nehézipari centrum, elsősorban így él a közfelfigyelben. Hogy egyebek között jelentős iskolaváros is, az már kevesebb kerül szóba. E szempontból figyelemre méltó az örökség. A város múltbeli jeles tanintézetéről Miskolc monográfiája egyebek között a Jog-akadémia tudományos és szellemi életét említi, a református Reálgimnázium tanárait, akik „az irodalmi munkálkodásban is buzgólkodtak”, s a Fráter György Cségy Gimnáziumot, meg a Lánfalvy reáliskolát „a magyar kultúra hatalmas várára”. A sort még folytathatnánk, hiszen Miskolc iskoláiról története gazdag. A jelen a múlt hagyományaira épül. Manapság a város 137 tanintézetében több, mint félszáz ezren tanulnak (a Nehézipari Műszaki Egyetem diákjai-ról nem is szólva) nevelésük, tudásbeli gyarapodásuk közel 4000 pedagógus gondja. Az iskolai könyvtárak régóta a műhelymunka tevékeny részesei. S az is hagyomány, hogy nemcsak a tanulásban-tanításban közreműködők, hanem a nevelési feladatok megoldásából is részt vállalnak. Persze, elsősorban az a céljuk, hogy a gyerekek olvasási kultúrája fejlődjön, s majd a későbbiek során is szeressék az értékes olvasmányt. Hogy ezt milyen módszerekkel, milyen eredményességgel teszik, erre kerestük a választ három miskolci középiskola oktatói intézmény könyvtárában.

Járásra, hiszen csak minden második hetet töltik a gyerekek az iskolában. A sok bejáró (a tanulói létszám 60–70%-a) sem javítja a könyvtárhasználati mutatókat.

A könyvtáros öröme, munkájának, és az oktató-gárdával való együttműködésnek a gyümölcse az a kislétszámú, de stabil „törzsgárda”, akik érdeklődéssel rendszeresen visszajárnak. Leginkább az ismeretterjesztő és a szakirodalmat keresik, de szívesen válogatnak a szórakoztató irodalomból is. Az értékes szépirodalom iránt szerény a kereslet. Ahhoz, hogy a könyv iránt jelentősebben növekedjen az érdeklődés, ebben az iskolatípusban bizony keményebben meg kell küzdeni, mint másutt. Talán ezért is alakult ki az ezt célzó eszközök az átlagosnál is gazdagabb tára. A felkészülés a Szakma Kiváló Tanulója, és más tantervi versenyekre, a könyvtárban tartott sok-sok tanítási óra, a Könyvbúvár elnevezésű hagyományos könyvtárhasználati vetélkedő mindmégannyi hasznos, csábító eszéköz a figyelem felkeltésére. S az sem mellékes szempont, hogy olykor érdekes emberekkel, írókkal, költőkkel lehet itt találkozni. A napi 4–5 órán át (sokszor ennél is hosszabb ideig) nyitva tartó könyvtár hívja-várja a gyerekeket. Keszthelyi Zsuzsa magyar szakos könyvtárosnő a III. éves Péter András, az első éves Dolyák Szabolcsot, Gömöri Attilát említi, akik kiemelkedően lelkes könyvtárlátogatók. És dícsérőleg szól az önkéntes könyvtárosokról, a Könyvbarát kör tagjairól is. Országos felmérések szólnak róla, de a szakmunkásképzőben oktatók is gyakran panaszkodják, hogy itt sok tanulónak az olvasás „technikája” is nehézséget okoz. Az alapismeretekben mutatókozó hiányok leküzdését a tanulóknak szívéjüknek tekintik. S hogy a léphátrányból lehet leküzdeni, azt a könyvtár tapasztalatai, az évente ötvennyolc kölcsönzött könyv is tanúsítja.

BARÁTSÁGOS, jól felszerelt helyiség az Egészségügyi Szakközépiskola könyvtára a

Szigeti Mihály utcai korszerű iskolaépületben. A kellemes környezet kiegészül a tartalmi kellekkel is, az évről évre tempósan fejlődő, hozzáértéssel gyarapított állománnyal, sokféle, nem hagyományos dokumentummal, és a kiegészítő technikai felszereléssel. A könyvtárban kialakított kis olvasó-szobák kedvenc helye, folyóiratot lapozgatni, tanulmányi versenyhez anyagot gyűjteni, tanórai kiselőadásra készülni járnak ide a diákok. Mások csak úgy, beleszóval egyet. Kötetlenül, a felelős irodalom nélkül. Olyan is akad, aki tanácsot kér, olykor olvasási, máskor más természetű ügyben. Talán nem véletlen ez, hiszen Horváth Sándorné könyvtáros tanár véleménye szerint, az eredményes munka feltétele elsősorban a gyerekekkel kialakított személyes jó kapcsolat. Olyan, ami néha arra kötelez, hogy a „tanárnő kedvéért” elolvassanak egy-egy művet. Pedig itt se könnyű mindig ébren tartani (néha felkelteni sem) a hajlandóságot. Igaz, a kötelező irodalom manapság mintha népszerűbb lenne, mint néhány éve. Talán azért lett vonzóbb mert máibb a tematika. Összességében azonban „a szépirodalomért meg kell küzdeni”. Sokféle szervezett könyvtári programot lehetne megemlíteni, ismétlődő, jól bejáratos munkamódszereket, és újabb, kedvező élethelyesítő foglalkozásokat. Az irodalom megszerettetéséért sokat tesznek azok a diákok is, akik rangos versenyeken érnek el kiváló eredményt. A Kazinczy-érem Juhász Judit például a helyi szavalóversenyen is a második helyezést ért el. Biztató az utánpótlás helyzete is, az idén például az első Szentpéteri Eszter szerepelt jól versmondásban. Sokat tesz a könyvtár az egészségügyi szakmai ismeretek, az elméleti és gyakorlati tudnivalók elsajátításáért. Szakmai diafilmeleket vetítenek, kézikönyvek, szaklapok, lexikonok járnak kézről kézre például az orvostörténeti szakkör foglalkozásain. Az ifjúsági klub is szívesen jön össze a könyvtárban. Ahogy az egyik klubtag mondja, „... mert a könyvtárban mindig segítenek”.

A Zrínyi Gimnázium könyvtára 24 000 kötetes állományával tekintélyes helyet foglal el a város iskolai könyvtárai között. A könyvtárossal, Popovics Lászlónéval, aki egyébként a könyvtár történetének a feloldozására készült, a múlt-ról beszélgettünk. Az iskolai évkönyvek, és más források szerint már az 1846/47. tanévben, tehát közel száz évvel ezelőtt! működött itt az iskolai könyvtár. Találomra belelapozunk az egyik évkönyvbe. Érdekes adatokra bukkanunk. Az 1900-as évek elején a fenntartó évi 300 koronát fordított könyvtárfejlesztésre, elsősorban klasszikusok vásárlására. Akkoriban négy részből állott a könyvtár, a tanári, ifjúsági és az önképzőkori rész mellett „önsegélyező” is működött; szegény diákok tanácsokkal való ellátására. A nagy múltú iskolai könyvtár számos különlegességgel büszkélkedhet, amilyenek például a Nyugat eredeti számai. S a ma könyvtára? Teljes eszköztárával harmonikusan illeszkedik az iskolai életébe. Kézbe adja a legfrissebb információkat hordozó dokumentumokat, avatottan tolmácsolja az értékes szépirodalmat. Az iskolában könyvtári fakultáció is működik, mely középfokú könyvtári szakképzést nyújt. Az olvasás iránti kedv itt sem egészen spon-tán. A szaktanárok és a könyvtáros türelemmel, következettséggel fejlesztik, formálják.

HÁROM KÜLÖNBŐZŐ iskolatípus, három különböző iskolai könyvtár. Mégis sok közös a könyvtárak életében, még építési típusok az egyetértés. Abban, hogy az iskolai könyvtárnak van lehetősége, s ha el is vele, jelentősen gazdagíthatja az intézményben folyó munkát. Abban sincs véleménykülönbség, hogy bár kemény munkával, de mindenütt lehet tenni a könyvek nagyobb becsületéért. Megfelelő körülmények, jó felszereltség, hivatását szerető könyvtáros, együttműködő partner, ifjúság kell hozzá. Ahogy a könyvtárosok mondják: „értékes, szép munka ez, megérdemelné, hogy a társadalmi köztudat is így vélekedjék róla”.

Környei Lászlóné dr.

25 éves a Napjaink

Pontosan negyedszázaddal ezelőtt — 1962. április 4-én — jelent meg a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács irodalmi- és művelődési lapja, a „Napjaink” c. folyóirat.

A 25 évvel ezelőtt megjelent első Napjaink szám szerkesztőségi cikkében vázolta fel a lap irodalmi-közéleti vállalkozásának koncepcióját.

„Vállaljuk” — ez volt az írás címe. Az elhatározás lényege: a „vidék” a szélesebb hazai történelmi és szellemi kulturális örökségével való törődést, a helyi hagyomány és kultusz ápolását, feladataink nemes felvállalását tüzte ki célul.

A „Vállaljuk” című programadó írásban különös hangsúlyt kapott az is, hogy ez a táj az ország legdinamikusabban változó, ám ugyanakkor a változás, a fejlődés zavarait, feszültségeit, ellentmondásait szinte drámai sürítettséggel felmutató területe.

Az irodalom fontos feladata, hogy e folyton változó előjelű fejlődés eredményeit, kudarcait is közvetítse. Felelőssége egyben: hogy ne csak diagnosztizáljon, hanem a gyógyítás útjait-módjait is keresse.

A folyóirat 25 év előtti indulását fenntartások, kétkedések kísérték.

Megfogalmazódott: van-e olyan irodalom, vannak-e írók, amelyek s akik léte a folyóirat létrehívását indokolja s megmaradását, fejlődését lehetségessé teszi. A válasz az akkori kételyre — maga a 25 év.

A folyóirat változó színvonalon bár, de felhajtóereje a Borsod-Abaúj-Zemplén-i tájhaza, az észak-magyarországi régió irodalma kibontakoztatásának, alkotói, kritikai és közírói tevékenységének érvényesülésének. Alkotókat s műveket nevelő műhely nemcsak a szépirodalomnak, hanem tágabban a kultúra, a közművelődés társadalom- és emberformáló tevékenységének.

A Napjaink szinte „saját sorsaként” is megélt s megírta a parasztság nagy életformaváltását.

A paraszti sorssal, életvitelével a változás drámaival foglalkozó szociológiai-szociográfiai írások jelenléte a lapban meghatározó volt, mint e témakörnek a szépirodalomban, a szépirodalom műfajában való feldolgozása. S így, e témavilág révén kötődött a Napjainkhoz, s lett a lap preferáltja irodalmunknak az az irányzata, amely az ötvenes évek profétáló küldetéses-pátoszos irányát váltotta.

Nevezetesen a jelent s jövőt, a változást sorsként megélt-megszelvényező, s ezt a „megélt” közvetítő szépirodalom.

A „Napjaink” jubileuma kapcsán örömmel állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt években erősödött a szerkesztőségi műhelymunka, a folyóirat tartalmilag is gazdagodott. A szélesebb hazai gondjait és eredményeit feltáró publikáció mellett képes az egész társadalmat érintő kérdések felvetésére. Kiemelkedő szerepe van a tokaji frótóbar szervezésében, az itt élő írók, költők, művészek támogatásában. Jelentős erénye a lapnak, hogy felkarolja a fiatal kezdő alkotókat, segíti művészi fejlődésüket, rendszeres publicitást biztosít számunkra.

Bizunk abban, hogy a lap közművelődési-kulturális tevékenysége az eddigiekénél még hatásosabban, az „együttélés” felelősségével vesz részt cikkeivel a területi régebbi és új gondjainak csökkentésében.

A jubileum felemelő pillanatában köszöntöm a szélesebb hazai író-társadalmat, a Napjaink szerkesztőségének jó kollektíváját: Papp Lajost, a lap főszerkesztőjét, Felely Gyúrlát, a Napjaink szerkesztő-főmunkatársát, aki a lapindítás-tól fogva munkatársa, s jelenleg szeniora a szerkesztőségnek. Serfőző Simont, aki másfél évtizede fogja össze és szerkeszti a lap költészeti rovatát, Cs. Varga Istvánt, Kálás Lászlót, Brackó Istvánt, Ruszoly Józsefet, Csorba Pálroscát, a lap rovatvezetőit, s megbecsült tisztelettel emlékszem a megannyi irodalmi küzdelmet folytató főszerkesztőknél: Nagy Zoltánra, Gulyás Mihályra, Papp Lajosra.

PORKOLÁB ALBERT
a B.-A.-Z. Megyei Tanács elnökhelyettese

1987. április 2-án, a 25 éves NAPJAINK ünnepségén elhangzott beszéd rövidített változata.

HERNADI GYULA
szöveget, nemcsak egészen jól, hanem éppenséggel kiválóan is, utána pedig különösezt sem gondolja, hogy a pontosság miatt önnök, aki pontosságot, de még továbbra is, helyzettől függetlenül, Marquis de Sade soh-

JAMON
szöveget, nemcsak egészen jól, hanem éppenséggel kiválóan is, utána pedig különösezt sem gondolja, hogy a pontosság miatt önnök, aki pontosságot, de még továbbra is, helyzettől függetlenül, Marquis de Sade soh-

SZALADCSA
szöveget, nemcsak egészen jól, hanem éppenséggel kiválóan is, utána pedig különösezt sem gondolja, hogy a pontosság miatt önnök, aki pontosságot, de még továbbra is, helyzettől függetlenül, Marquis de Sade soh-

Miért vegyem le az ingemet?
Mert levette, megmond
ingemet. Dr.

RIVALDA
85-86

CSAPODI CSABA — TOTI ANURAS — VERTESY MIKLÓS

MAGYAR KÖNYVTÁRTÖRTÉNET

... és a könyvtár története...
... a Magyar Könyvtártörténet...
... a magyar könyvtár története...
... a magyar könyvtár története...
... a magyar könyvtár története...

A miskolci evangélikus egyházközség könyvtára

Váloszerűleg nagyon kevés embernek van tudomása arról, hogy a miskolci evangélikus egyházközség 170 év óta fennálló gyűjteményi könyvtárral rendelkezik. De még kevesebben tudják azt, hogy ez a könyvtár 1878-ban a város első és sok éven át egyetlen nyilvános közkönyvtára volt. A könyvtár 170 éves fennállása alatt több megpróbáltatáson ment keresztül, de — súlyos áldozatok árán — mindegyiket túlélte. Az evangélikus egyház jelenleg is igyekszik az értékes gyűjteményt hosszú idő óta tartó dermedt állapotából új életre kelteni, a csukott ajtót a nyilvánosság számára megnyitni, és kis könyvtárát a nagy könyvtári hálózatba bekapcsolni.

A 170 évvel ezelőtt történt könyvtáralapítást tényét az egyházközség feljegyezte: az első könyvtári anyagot 1817-ben az akkori evangélikus algműnázium kapta Ambrózy János diósgyőri kamarai pénztárnok, egyházfelügyelő és fia, Amróczy Sámuel orvos közel 500 kötetet kitevő adományából. Kezdetben tehát a könyvtár iskolai könyvtárként létezett. Hét év múlva az egyház tulajdonába jutott a nagy hírű tudós, Wallaszky Pál (1742—1824) jolsvai evangélikus lelkész, az első rendszeres magyar irodalomtörténet írója teológiai könyvtárának egy része. Ezt követően az adományozók hosszú sora egészen napjainkig gyarapította a könyvtár állományát. Az első összeírást Nagy Mihály rektor-professzor végezte, majd 1846-ban Szánthó János algműnáziumi tanár újabb összeírta. Ekkor az állomány közel 3000 kötetet tett ki.

1876-ban nagyobb mennyiségű, értékes könyvanyaggal gyarapodott az állomány. Árvai Török Sándor törvényszéki bírósági és Borsod vármegye árvaszéki elnöke, kiváló jogtudós és történész vagyonát és benne több mint 3000 kötetes nagy értékű könyvtárát testvére, Török Vilma örökölte. Az örökös a könyvtárát 1876. november 1-én kiadott alapító levelével az egyházközségnek ajándékozta, egyben könyvtári helyiségekre, valamint a könyvtár kezelésére 6000 Ft-ot adományozott azzal a feltétellel, hogy az összegből nyilvános közkönyvtár épüljön, amely hetenként kétszer-háromszor nyitva legyen, azt minden olvasni és tanulni vágyó személy szabadon és ingyen használhassa, és a könyvtár mindenkor felelős öre a lelkész legyen. A könyvanyaggal és a nagy összegű pénzzadományjal együtt Török Vilma 6 db nagyméretű, díszes kivitelezésű könyvszekrényt is ajándékozott az egyháznak.

Az egyház a kapott 6 szekrényt mintájára és annak stílusában további szekrényeket, valamint olvasótermi felszerelési tárgyakat készíttetett. A nagyerem hátsó falára, két szekrény közé helyezték Árvai Török Sándor megfestett arcképét, Barabás Miklós alkotását. (A nagy művészi értékű festmény ma is ott található.) A festmény leplezése, a könyvtár megnyitása és a nyilvánosság részére való átadása 1878. április 28-án impozáns ünnepség keretében történt.

Az evangélikus egyházi könyvtár ettől a naptól kezdve a város első nyilvános közkönyvtára lett. Munká-

jával szolgálta a tudományt és a művelődést, terjesztette az ismereteket, és ezáltal fontos kultúrmissziót teljesített. Minden héten kétszer, szerdán és szombaton délután 2 órától 6 óráig állott nyitva az olvasók számára. A könyvtárat évente átlagosan 700—800 olvasó látogatta.

1889-ben újabb nagyobb mennyiségű és jelentős értékű könyvanyaggal gyarapodott a könyvtár. Jóny Tivadár ügyvéd és földbirtokos (1817—1883) hagyatékából 3000 kötet könyv birtokába jutott.

Az 1900-as és 1901-es évben Zelenka Pál püspök-lelkész és Gebe Endre elemi iskolai igazgató a tanítók segítségével végezték el a leltárbavételt és a szakosítás munkáját, melynek eredményét nyomtatott, könyv alakú katalógusban foglalták össze. Az 1901. december 31-én kiadott jegyzék 7542 művet tartalmaz 10 587 kötettel.

A könyvtár nyilvános közkönyvtári tevékenysége 1917-ben, az I. világháború folyamán beállott nehézségek és akadályok miatt megszűnt.

A könyvtár állománya a II. világháború folyamán súlyos, jöveteletlen károkat szenvedett, mennyisége mintegy 8000 kötetre csökkent, de a pontos állományi létszám csak a leltározás és a részletes számbavétel befejezése után fog kiderülni.

Az 1973-ban megindult könyvtári rekonstrukciós munkálatok napjainkban is folynak. A rekonstrukció a számbavételen és a leltározáson kívül mélyreható változtatásokat is végez a könyvanyagban: a régi, már használhatatlan szak-

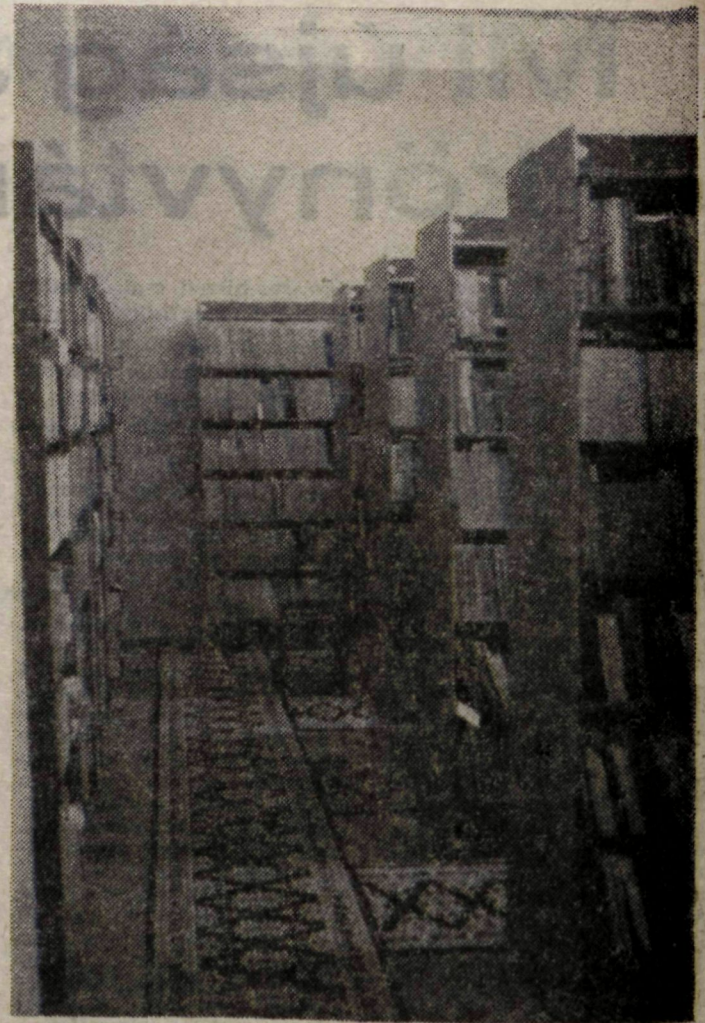
tás helyett az egész anyagot az ETO rendszerébe ülteti át, és új katalógusrendszert tartalmazó nyilvántartást vezet be, megalapozva ezzel a jövő — bár még nagyon távoli — útját.

A könyvtár tartalmi összetételében — a gyűjtemény egyházi jellegénél fogva — a teológiai és történelmi művek vannak többségben, de szép számmal található filozófiai, pedagógiai, jogi, nyelvészeti, földrajzi és természettani művek is. A modern kor technikai, műszaki vonatkozású könyvei azonban — természetesen hiányoznak, hiszen ez a kategória nem tartozott az egyházi könyvtár gyűjtőkörébe. Nyelvi megoszlás szerint, csekély többségben találhatók az idegen nyelvű művek, közöttük legtöbbször a latin és a német nyelvű. Az idegen nyelvű könyvek között számos hungarikára lehet bukanni. Előfordulnak kéziratok is és jelentékeny a helyismereti anyag.

Ebből a még ma is jelentékeny és értékes könyvanyagból csak akkor lehet igazán könyvtár, ha külön könyvtári helyiségeket kap, megfelelő szekrényekkel vagy állványzattal, szakmai felszereléssel és kezelőszeméllyel lesz ellátva. Hogy ebből mi fog majd megvalósulni, azt még senki sem tudhatja, jóllehet a felsorolt igények közül egyiknek-másiknak a megvalósulására van némi halvány reménysugár.

Az egyház ezt a nagyszemű kultúrértéket Árvai Török Sándor Könyvtárnak adja át.

REGINA KÖNYV-ÉRTÉKELŐ KÖNYVTÁR MISKOLC Várhegyi Miklós

Magyar Mozaik '86

Hosszabb-rövidebb riportokat, szociográfiákat gyűjt egybe a kiadvány a fővárosi és vidéki kulturális hetilapok és folyóiratok hasábjairól. Érdekessége, hogy a magyar valóságot megjelenítő között rádiós dokumentumműsorok is találhatók.

Az Európa Kiadó két-évenként — immár hagyományosan — megjelentet egy — a szovjet írók legfrissebb elbeszéléseit tartalmazó kötetet, melynek legújabb darabja az idén is a könyvtárakba kerül.

Megnyílt a Fészek Áruház!

Az Észak-magyarországi Tűzép Vállalat három megyében, Borsod, Heves és Nógrád megyében várja vásárlóit. Vállalatunk üzletpolitikájának megfelelően, folyamatosan bővíti választékát. Megnyitottuk Borsod megye első Fészek Áruházát, Miskolcon, a Vágóhid u. 9. sz. alatt. Ezzel nagy lépést tettünk az építkezők szolgálatában. Az áruház beüzemelésével a telepi értékesítés körülményeit, választékát is színvonalasabbá tettük. Az áruházban megvásárolhatók

az építőanyagok mellett lakberendezési tárgyak, kézi és gépi szerszámok, szerelvények, fürdőszoba-felszerelési cikkek, tapéták, híradástechnikai cikkek, valamint a Kemikál teljes termékskálája, betonadalekók, építőipari ragasztók, tömítőanyagok, külső és belső falfestékek, korrózióvédő anyagok. Az áruház vevőszolgálatát szaktanácsadással áll a vásárlók rendelkezésére, sőt az építkezést tervezgetők számára is ad információkat szóban és ÉTK-kiadványok értékesítésével.

- villanyszerelési cikkek
- zárak
- szerelvényárak
- vegyi áruk
- műszaki cikkek
- tűzelés-technikai cikkek
- műanyagipari termékek
- háztartási és lakásfelszerelési cikkek

Szolgáltatás:
OTP ügventés, házhozszállítás, üvegvágás, képkeretezés, tanácsadás

„A Fészek” főprofilja:
szerszámárak

SOK KICSI SOKRA MEGY!

MEH

Kulturáltan, eredményesen — a kultúráért

A Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat múltja

Napjainkban évente több millió kötet talál gazdára az országban. Ennek nagy részét a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat boltjaiban vásárolják meg.

Az idén ritka — 30 éves — jubileumot ünnepel a vállalat. 30 évvel ezelőtt a Magyar Könyv Kereskedelmi Vállalat névvel létesült a Művelt Nép jogszerű elődje azzal a feladattal, hogy mindössze 2 budapesti és 4 vidéki könyvesboltja, s döntően ügynöki hálózata segítségével biztosítsa a nehezen eladható kiadványok értékesítését.

A vállalat nevével a lakosság 1966 óta találkozhat, amikor feladatául kapta az üzemek és intézmények könyvellátását, a könyvesboltoktól távol eső területeken és a vidéki iparvárosokban lévő boltjain keresztül a könyvterjesztés szerteágazó feladatait.

1972 egy újabb fejlődési szakasz kezdete. A szakma átszervezésének eredményeként tevékenysége bővült: könyvek, tankönyvek, jegyzetek, zeneművek, térképek és egyéb kultúrcikkek kiskereskedelmi forgalmazását végzi.

Ma a vállalatnak 120 boltja és alig több mint 1100

munkatársa volt. A boltokban dolgozók nagy része kis alapterületű, korszerűtlen helyiségben végezte napi munkáját, a könyvterjesztést. A bolthálózat korszerűsítését és fejlesztését csak a forgalom ugrásszerű növelésével biztosíthatták, amelyben jelentős szerepe volt az önkiszolgáló rendszer bevezetésének és gyors elterjesztésének. A hetvenes évek közepére kiépült az ország vidéki városait és településeit behálózó könyvesházak, könyvárúházak, szakkönyvesboltok, koncertbölcsök és a régi könyvek vételére és eladására szakosodott antikváriumok bolthálózata.

A hálózat fejlesztése mellett kialakította a vállalat belső irányítási rendszerét is. 1979. január 1-től működik az a boltsoport-irányítási rendszer, amely rugalmasan alkalmazkodott a megnövekedett áruforgalmi, gazdálkodási követelményekhez. A döntési hatáskörök decentralizálása nagyban hozzájárult a területi sajátosságokat leginkább figyelembe vevő áruellátási és terjesztési feltételek kialakításához.

A boltsoport-irányítási szintek létrejötte felgyorsította a vállalati információ-áramlást, lehetővé tette a

közvetlen vállalati képviseletet az egyes megyék, városok társadalmi és kulturális életében, valamint elősegítette a szorosabb kapcsolattartást a helyi állami, politikai és kulturális szervekkel.

A bolthálózat közvetlen irányítását a területen a Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves Megyei Boltsoport-igazgatóság végzi. Az igazgatóság 1986. évi forgalma 234 millió Ft volt. A forgalmazott termékek 79,2%-a szépirodalmi, szak- és ismeretterjesztő könyv. 7,1%-a tankönyv, a hanglezet és műsoros kazetta forgalomaránya 13,7% volt.

A színvonalas terjesztői munka eredménye, hogy az 1986. évi forgalomfelfutás 11,1%-os volt, ezen belül Miskolc különösen az élen járt.

A Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat a könyvkereskedelem legnagyobb forgalmú, eredményesen gazdálkodó vállalata. Az 1987 áprilisában megtartott jubileumi megemlékezésen a vállalat igazgatója, Preszter Sándor ismét átvehette a művelődési minisztertől a szakmai munka színvonalát elismerő Kiváló Vállalat kitüntető címet.

Borkuti László

Mezőgazdasági üzemek!

Háztáji gazdaságok!

Mezőgazdasági kistermelők!

A termeléshez szükséges

mezőgazdasági gépek

**mezőgazdasági
gépalkatrészek**

műtrágyák

növényvédő szerek

kender- és ruházati áruk

széles választékával állunk rendelkezésükre

Címünk: AGROKER Vállalat

Mályi

Telefon: 41-102

AGROKER 25 éve a mezőgazdaság szolgálatában!

Érdekek és értékek

KÖNYVKIADÁSUNK mai helyzete rövid egyszerűséggel nem jellemezhető. A nyolcvanas évek elején (1980–82-ben) a gondok gomolyfelhője gyülekezett; egy olyan időszakban, amikor a korábban megszokott védőernyő már nem őrködött felette, s a gazdasági helyzet súlyosbodásának kezdetét más kulturális ágazatok mellett a könyvszakma is komolyan észlelhette. Nagy raktárkészletek keletkeztek, fizetési gondok nyomasztottak, s a közvélemény elégedetlensége is felerősödött. Akkoriban még nem voltunk hozzászokva ahhoz, hogy a növekedés üteme lelassul, a könyv nem fogy el automatikusan, s a közönség az egyéb cikkek és kulturális javak közül nem a könyvet részesíti előnyben, s még a rendszeres könyvszerető ember is szelektív vásárlói magatartást tanúsít.

Az elmúlt 30 év bizonyára legnehezebb esztendeit élte át a magyar könyvkiadás és könyvkereskedelem, s az sem volt vigasztaló számunkra, hogy szerte a világban hasonló problémákkal küszködött a könyvkiadás. Mindehhez hozzájárult, kis idővel később, az emlékeztetés zűzdaúgy, mely országos felháborodást váltott ki. A sokk lassan elmúlt, s a helyzet stabilizálódott.

Akkor úgy tűnt, alig van kilátás, az olvasói érdeklődés növekedésére talmi a remény. De végül is azoknak lett igazuk, akik a könyv jövőjébe vetett hitüket nem adták fel, s bíztak a könyvkiadás újjászületésében, s főként a magyar közönség könyvetért való szeretetében, s abban is, hogy a nehezedő pénzügyi viszonyok ellenére is a könyv megőrzési helyét a kulturális értékek sorában. A helyzet jelentősen javult 1986-ban, az előző évekhez képest több mint 8%-kal nőtt a könyvforgalom, igaz az árak sem csökkentek, de realitásként számíva is az utóbbi 30 év egyik legdinamikusabb forgalomnövekedést produkálta az 1986-os esztendő.

A helyzet, a körülmények azonban 1981–82-ig képest lényegesen nem változtak, kiadónk lettek rugalmasabbak, a közönség igényeihez alkalmazkodóbbak, s jó néhány nem alacsony árú kiadványt igen magas példányszámokban talált gazdára. A dotáció mértéke volumében az elmúlt fél évtized alatt lényegesen változatlan maradt, a kiadott művek száma és példányszáma jelentősen nem változott. Jelentősen nőttek viszont az előállítási költségek, megpedig folyamatosan, s szinte követhetetlen módon; mindent felerősítette az anyagköltségek áremelkedése főként külgazdasági, s részben hazai okok miatt. Egyes kiadók mérésüket tanúsították, s kevesebb művet jelentettek meg — helyenként emelt példányszámmal, nagyobb gondot fordítva a Propagandára is.

Ugyanakkor a beszűkülőnek tűnő piacon új kibocsátók jelentek meg, valóságos versenyre hívta a hivatásos könyvkiadói szektort. A nem hivatásos könyvkiadás határozott testületi és in-

ÁLMODTAM NEKED

SPIRÓ GYÖRGY

tézményei (könyvtárak, levéltárak, egyetemek, egyházak stb.) mellett — különösen az új sajtótörvény óta növekvő mértékben — a kiadásszervezési gmk-k megjelenésével valóságos új kiadási ágazat fejlődött ki, amit jobb híján vállalkozói

ra re
SZEMES ZSUZSA
Kanca Hotel
MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

könyvkiadásnak nevezhetünk — s ez egyáltalán nem a szerzői kiadásokra értendő. Különféle egyesületek, vállalatok, s főként a lapkiadók, de más testületek is jelentős könyvkiadási tevékenységet kezdtek kifejteni — kizárólagosan hasznoszerzési céllal.

Mindez természetesen egyrészt feloldott bizonyos tabukat, másrészt kommerszIALIZÁLTA a könyvkiadást.

Tekintve, hogy a magasabb példányszám és hasonló nagysága közt van összefüggés, a közönség minden irányú érdeklődésének kiszolgálása cél lett, s olyan témák, könyvfajták jelentek meg újságstandokon, de a könyvesboltokban is, melyek nem öregbíthették kultúránk jó hírnevét.

Mindezek megjelenése — a gmk-tól az újságstandokig, a szexkönyvtől az álleplező szenzációkig — természetesen árfehlajító tényezőként is jelentkezett.

A KÖNYVKIADÁSRA hivatászerűen kinevezett, illetve arra és csak arra jogosított intézményeket a hozzá nem értés, a konzervativizmus vádjá érte. A hivatásos könyvkiadókat egyrészt a dotáció szűköségének szorítottsága, másrészt az egyéb vállalkozók kihívásai új helyzet elé állította.

Az értékek megőrzése színvonalas és viszonylag stabil áron való kiadása arra kényszerítette őket, hogy egy úgynevezett önfinanszírozási formát vezessenek be, mi természetesen azzal járt, hogy az eddig tabunak hitt lektűrök, bestsellerek, s egyéb e kategóriába sorolható művek kiadásától ne zárkozzanak el.

A kiadókat erre indította a közönség egyre polarizálódó igénye is, vagyis a magas kultúra, irodalom és a könnyebb fajsúlyú kiadványok közti távolság, melyben az előbbieket tábora viszonylag stabil (néha csökkenő) létszámú, míg az utóbbiaké gyarapodónak tűnt, illetve tűnik. Az a tény, hogy bizonyos lektürtípusú regények (pl. Cronin, Mitchel stb.), eddig nem értek bele talán túlságosan is szigorú értékrendünkbe, s most napvilágot láttak a felvilágosult erejével hatottak, magas áron nagy példányszámban fogytak el. De vevőre találtak magas árú bibliofil és luxusigényt kielégítő kiadványok is — segítve olyan könyvek kibocsátását, viszonylagosan magas példányszámokban, melyekre a változatlan dotáció mellett egyébként nem lett volna lehetőség.

A hivatásos könyvkiadók éppen az értékek megőrzése védelmében választották ki, kellett választaniuk az előkelő, rendkívül vázlatos, mint önfinanszírozási formát, melyet a különböző alkalmi és vegyes indítatású, vállalkozói célú kihívások csak felerősítettek. Ez a tendencia nem állt meg, sőt, félt, hogy az új sajtótörvény adta lehetőségek következtében emelkedni, nőni fog.

A könyvpiacra tehát értékek és értékek összetörekzése folyik, ha még nem is drámai vagy drasztikus módon. Ha formailag tekintjük a könyvkiadást, kétségtelen, hogy demokratizálódott, s a verseny egyes jelei — igaz nem minden területen — érzékelhetők. Félt azonban, hogy a színvonal további csökkenése már csak egyetemes és eddig megőrzött értékeink kárára történnék, melynek megállítására vagy legalábbis partok közé terelése nemzeti érdeké válik.

Elképzelhető az is, hogy az igazi értékek, s talmi, múltadóságok, divatok közti egyensúly beáll egy olyan pontra, illetve vonalra, melyben minden olvasó megtalálja a képzettségének, érdeklődésének való, azt kielégítő könyvet.

A MÉRLEG NYELVE az értékorientált ízés. Ennek méltó megtalálásához, kialakításához még nagyon sokat kell tennie könyvtárosnak, könyvkereskedőnek, népművelőnek, pedagógusnak, szülőnek, újságíróknak, rádiósoknak, tv-riportereknek — egyáltalán mindazoknak, akiknek e nemzetnek sorsát: túl szűk könyves elfoglaltságokon — maguknak érzik.

Zöld Ferenc
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének igazgatója

Miskolci Nyár '87

NYÁRI ZENEI ESTÉK

Várkoncertek a diósgyőri várban

- 1987. június 26-án (esőnap 27.), 19 órákor
MISKOLCI SZIMFONIKUS ZENÉKAR
Vezényel: Gintaras Rinkivičius (Szovjetunió)
- 1987. július 10-én (esőnap 11.), 19 órákor
MISKOLCI SZIMFONIKUS ZENÉKAR
Vezényel: Gisele Elke Ben-Dor (Uruguay)
- 1987. július 5-én, 16 órákor
NEMZETKOZI DIXIELAND TALÁLKOZÓ a diósgyőri várban

Collegium Musicum Orgonaestek az Avasi Református Templomban

- 1987. június 1-én, 19 órákor
KOLOSS ISTVÁN és a MISKOLCI BARTÓK KÓRUS
- 1987. június 15-én, 19 órákor HASSLER KAMARAKÓRUS
- 1987. június 29-én, 19 órákor
KOVÁCS ENDRE és SZÁMADÓ GABRIELLA (ének)
- 1987. július 13-án, 19 órákor LEHOTKA GÁBOR
- 1987. július 27-én, 19 órákor
HOFFMANN LÁSZLÓ és TÖZSÉR DÁNIEL (fuvola)
- 1987. augusztus 10-én, 19 órákor KARASSZON DEZSŐ
- 1987. augusztus 24-én, 19 órákor
TRAJTLER GÁBOR és ZOBAY BELA (trombita)

Mozart-estek a Muzsikáló Udvarban (Kossuth u. 11.)

- 1987. június 5-én, 19 órákor MISKOLCI SZIMFONIKUS ZENÉKAR
Vezényel: Kovács László
- 1987. június 19-én, 19 órákor MISKOLCI SZIMFONIKUS ZENÉKAR
Vezényel: Wolfgang Gabriel (Ausztria)
- 1987. július 3-án, 19 órákor MISKOLCI SZIMFONIKUS ZENÉKAR
Vezényel: Ludovít Rajter

Belvárosi Szabadtéri Színpad

- 1987. június 30-án, 19 órákor HAYDN: Nelson mise
MISKOLCI BARTÓK KÓRUS és a MISKOLCI SZIMFONIKUS ZENÉKAR
Vezényel: Mészáros János (Svájc)

Barokk estek az Orthodox Templomban (Deák tér 7.)

- 1987. június 12-én, 19 órákor SCOLA HUNGARICA
- 1987. július 24-én, 19 órákor CAPELLA SAVARIA

FESTIVÁLOK

- 1987. július 11–12-én, 16 órától
NEMZETKOZI KALÁKA FOLKFEJZTIVÁL a diósgyőri várban
augusztus 14–16-án
NEMZETKOZI CIGANY FOLKLÓRFESTIVÁL a városi sportcsarnokban

NYÁRI SZÍNHÁZI ELŐADÁSOK

Akropolisz Szabadtéri Színpad (Miskolc-Tapolca)

- 1987. július 3–12-ig (esőnap júl. 13–15-ig), 20 órákor
B. Thomas–Aldobolyi Nagy György: CHARLEY NÉNJE – zenés játék

Belvárosi Szabadtéri Színpad (Hősök tere)

- 1987. július 21–30-ig (esőnap júl. 31.–aug. 1.), 20 órákor
Huszka–Martos: LILI BARÓNÓ – operett

Diósgyőri Vár

- 1987. júl. 31.–aug. 9-ig (esőnap aug. 10–12-ig), 20 órákor
Paul Foster–Hohn Braden: SZINEZÜST-CSEHŐ

Muzsikáló Udvar

- 1987. aug. 28–29–30-án, 20 órákor KABARÉ-KERT

GYERMEKMŰSOROK

Akropolisz Szabadtéri Színpad (Miskolc-Tapolca)

- 1987. június 7-én, 10 órától HALÁSZ JUDIT és a BOJTORJÁN együttes műsora
- 1987. június 21-én, 10 órától KOLDUS ÉS KIRÁLYFI – mesejáték
- 1987. július 5-én, 10 órától KNISTÁLY BNT – gyermekműsora
- 1987. július 12-én, 10 órákor
GYERMEK KALÁKA – a Kaláka Nemzetközi Folkfesztiválon fellépő hazai együttesek műsora
- 1987. július 19-én, 10 órákor
A KIS HERCEG – mesejáték
- 1987. július 26-án, 10 órákor MACKÓ MUKIK – bábelőadás

a diósgyőri várban

- 1987. május 21–23-ig (esőnap máj. 24-én), 9.30 és 15 órától
JELES NAP – történelmi eseményjáték gyerekeknek
- 1987. június 13-án, 10 órától
A CSÁSZÁR CSALOGÁNYA maszkos mesejáték két részben
- 1987. június 20-án, 10 órától KIS HERCEG – mesejáték
- 1987. június 27-én, 10 órától KOLDUS ÉS KIRÁLYFI – mesejáték
- 1987. július 18-án, 10 órától
BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT – Halász Judit és a Bojtorján együttes műsora
- 1987. augusztus 15-én, 10 órától HAMUPIPŐKE – zenés mesejáték

EGYÉB RENDEZVÉNYEK

- 1987. augusztus 21-én, 15 órától NAGY VIZIKARNEVÁL Miskolc-Tapolcán
- 1987. augusztus 20–22-ig X. PANNONIA NEMZETKOZI TÜRÁMOTOROS CSILLAGTŰRA ÉS TALÁLKOZÓ Miskolc-Tapolcán az Eden Campingben
- 1987. augusztus 19–21-én, 20 órákor
SZINAVOLGYI GÁLA a diósgyőri várban

Nemzetközi és országosan meghirdetett táborok

- 1987. július 6–11-ig KALÁKA VERSÉNEKLŐ TÁBOR – Bánkúton
- 1987. június 27–július 12-ig
KÖZÉPISKOLÁSOK ORSZÁGOS KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÓTÁBORA a Gárdonyi Művelődési és Alkotóházban
- 1987. augusztus 24–30-ig
TÁNCPELAGOGUSOK ORSZÁGOS TOVÁBBKÉPZÉSE a Molnár Béla Ifjúsági és Utörőházban (Győri kapu 27.)
- 1987. szeptember 12–20-ig
NEMZETKOZI FOTÓMŰVÉSZETI ÉS DIAPORÁMA ALKOTÓTÁBOR

A „Kelet”-ről és a Kelet „Kiskönyvtár”-ról

A KELET Irodalmi Alkotócsoport tagjai tizenöt esztendeje jelen vannak a kortárs irodalomban, s alkotó magyar állampolgárként a közéletben mint népművelő, könyvtáros, jogász, újságíró, mérnök, tervező, tanár. Most egyéni vers és próza beszédműveiket, három KELET KISKÖNYVTÁR felcímmel ajánlják kedves olvasóik figyelmébe, szeretettel.

Tizenöt év alatt *Könyvekkel* (Balogh Attila, Fecske Csaba, Hajdú Gábor), antológiákkal (Kelet I. — '75., Kelet II. És mégsem elégia címmel — '78., Kelet III. Nyílt levél címmel — '83., Három hangon — Cseh Károly, Csorba Piroska, Furmann Imre közös verses kötete — a megyei tanács művelődési osztálya és a helyi írószövetségi csoport kiadásában — '86.), rendszeres publikációkkal és műhelybeszélgetésekkel előmozdították az irodalmi közélet kibontakozását Miskolcon, miközben a kortárs magyar irodalom figyelmét, támogató és kritikus választ is kezdeményezték.

A Kelet-es szerzők művei — jóllehet ilyen kategória nincs, túl az író és mű személyes, mondhatni intim kapcsolatán egy olyan irodalmi műhely közvetett hatását is magukon viselik, amelyre nyitottság, korprobléma érzékeny és mindenekelőtt dialógusra törekvés jellemez, itt Miskolcon,

de nem provinciálisan. A népművelők, könyvtárosok, jogászok, tanárok, újságírók, fizikai dolgozók irodalmi műhelyében a „varietas delectat” felszínes jellemzőjétől távolodva észlelnünk kell a Kelet-nek azt a karakterét is, amelyben saját arculatának, lényeges vonásainak meghatározásához juthatunk el. Ilyen, úgynevezett karakterisztikus jegyek érzem többek között azt, hogy az egyéni alkotások kollektív elbírálása mellett minden esetben hivatásos szakvéleményt kérnek a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézete XX. századi Főosztályától. (A Kelet Könyvek állandó lektorokkal jelentek, jelennek meg.) — Az irodalmi, közművelődési, művelődési intézményhálózaton belül (a Diósgyőri Vasas Művelődési és Oktatási Központban) és kívül a sematikusá vált író-olvasó találkozók helyett a szó valódi értelmében kulturális nevelő tevékenységben és a művészetek terjesztésében realizálódik. Nemcsak a Kelet, hanem a kortárs magyar irodalom (határokon innen és túl) népszerűsítését is elsődlegesen fontosnak tartják. — Végül érdemes egy pillantást vetni a „Kelet műhelybeszélgetések”, mint speciális művelődési forma névsorára, amelyből következethetünk a Kelet-es alkotókat ért közvetett hatásokra a dialógus szellemében. Nem időrendben, az alábbi

alkotók, politikusok vettek részt műhelybeszélgetésen: Agócs Sándor, Bella István, Buda Ferenc, Dalos György, Dúró Győző, Fábrián Zoltán, Fodor András, Grósz Károly, Hegyi Béla, Kalász László, Körösi P. József, Kövér Árpád, Krúdy Gyula Kör (Bp.), Kukorelly Endre, Ladányi Mihály, Lezsák Sándor, Oravecz Imre, Petőcz András, Papp Lajos, Pilinszky János, Püski Sándor és felesége, valamint az egykori diósgyőri munkásolvasókör tagjai, továbbá Ratkó József, Serfőző Simon, Varga Csaba. A hivatásos irodalmi műhelyek közül eddig az Alföld, az Élet és Irodalom, a Napjaink, a Palócföld és a (rég) Tiszatáj szerkesztősége vett részt Kelet műhelybeszélgetésen, de ún. „levelező kapcsolatot” tartanak fenn a párizsi Magyar Műhely szerkesztő közösségével is.

Látnivaló, hogy különböző világnézetű, irányzatú alkotók és műhelyek segítik közvetett módon a Kelet tagjainak tájékozódását művészeti, irodalmi és társadalmi kérdésekben.

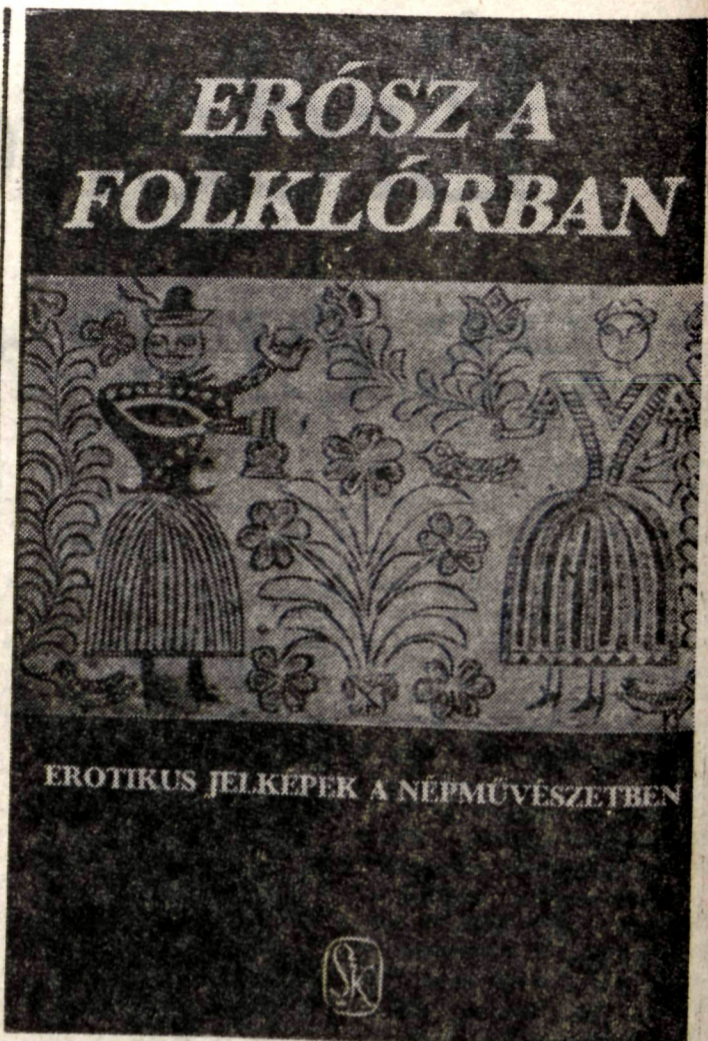
Hajdú Gábor: És megmártottad kezéd a Styx vizében című novelláskötetével indult a Kelet Kiskönyvtár sorozat. Györgyei Géza: Sárga cseppkövek (elbeszélések), Laboda Kálmán: Töredék, Répássy Tamás: Aranymadár és Utry Attila: Kő a nyelv alatt e. vers-beszédművei követték a sorozatban.

Az öt könyv különböző műfajokban, világlátásban és tehetség-tudatban íródott. Azon kívül, hogy a szerzők a Kelet tagjai, más „közös” vonást nem fedezhetünk fel bennük, de ezek az ún. önálló beszéd „műorganizmusok” — reméljük — fontos elemei a kortárs európai, a magyar, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei irodalomnak.

Az alkotók, a lektorok, a kiadó és a sorozatszerkesztő együttműködése majd akkor lesz eredményes, ha az ötletből, hogy tudniillik egyszerűen öt könyv sok, — de igénylik az olvasók —, valóság lesz, és az eladott példányok árából újabb köteteket adhat ki a KELET. Tudom, hogy nagy kockázat ez, de remélem, hogy a Kelet második nemzedéke igazolja kockázatvállalási merészségünket és biztosítja, hogy a Kelet Kiskönyvtár fennmaradjon.

Végül köszönetet mondunk mindazoknak, akik közvetlen vagy közvetett módon segítettek „könyvtárunk” alapjainak megteremtését. Név szerint: Barna Károlynak, Borsos Árpádnak, Bozsik Józsefnek, dr. Járai Jánosnak, dr. Kovács Lászlónak, Kövér Árpádnak, Kurta Mihálynak, R. Takács Olgának, Tverdota Györgynek és az öt szerző családjának.

UTRY ATTILA

Körkép

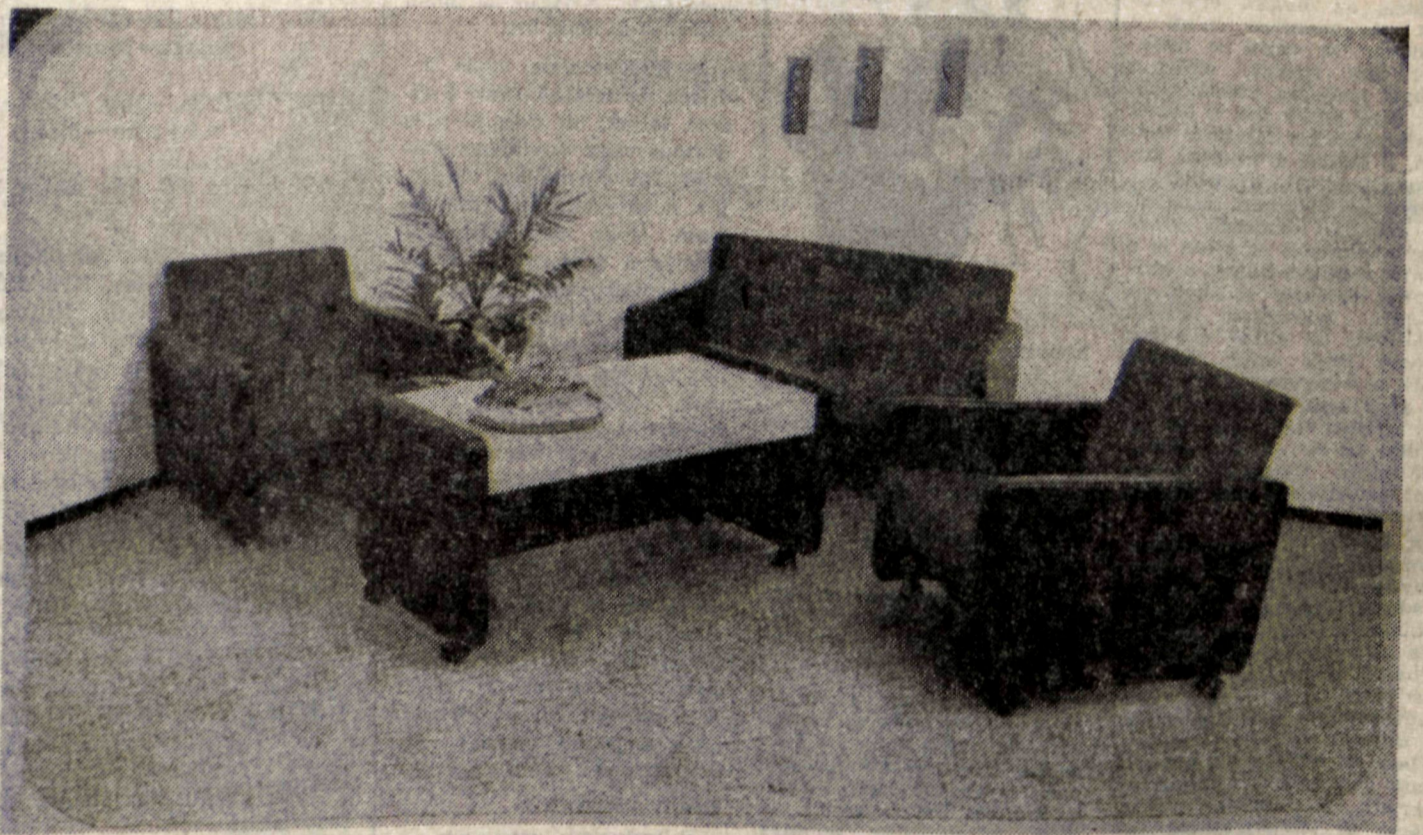
A magyar kispróza ez évi alkotásait bemutató kiadvány az idén huszonharmadik alkalommal jelenik meg. A Szép versek antológia az 1986-os verstermés lírai keresztmetszetét adja. A Rivalda '85-86-ban Déry Tibor, Görgey Gábor, Hernádi Gyula, Kornis Mihály, Sütő András, Szabó Magda,

Szakonyi Károly és Vészi Endre darabjait olvashatták. Az idei miskolci Ünnepi Könyvhét vendégei lesznek az „Újholdasok” is. Az 1946 és 48 között megjelent, Lengyel Balázs által szerkesztett folyóirat munkatársai 1986-ban újtárra indították az *Újhold-Evkönyvet*, melynek újabb száma megjelent a Könyvhétre.

Bútorker Áruház

Egyre szélesebb körben terjed a felismerés, hogy az irodai munkahelyek célszerű és kulturált berendezése kedvező hatással van az ott dolgozók hangulatára. Ezen felismerés alapján az irodák, a tárgyalók, a fogadótermek berendezésére egyre több figyelmet fordítanak.

Igényesebben rendezik be az új irodaépületeket, az elhasznált irodai berendezéseket korszerű, modern bútorokkal cserélik fel.

Az érdeklődőknek tanácsadással és részletes ajánlatokkal is segítséget nyújt a Bútorkereskedelmi Vállalat Észak-magyarországi Kirendeltsége Áruforgalmi Osztálya,

Miskolc, Besenyői u. 14. Telefon: 37-921, 18-087 Telex: 62-481

A Miskolcterv

az ország egész területén rövid határidővel,
az igényekhez rugalmasan igazodva

vállalja

- magasépítési
- mélyépítési
- területrendezési
- kertészeti

munkák tervezési és szerkesztői feladatainak elvégzését, szakági vagy komplex módon.

Új létesítmények tervezésén túlmenően bizalommal fordulhatnak hozzánk értékmegőrző felújítási igényeikkel is, melynek színvonalas kielégítését nagy gyakorlattal rendelkező szakembereink biztosítják.

Címünk: Miskolci Tanácsai Tervező Kivállalat, Miskolc 23. Pf.: 66

Tengerparti üdülés Bulgáriában

LOZANEC, CAMPING OAZIS

8 napos turnusokban, májustól októberig. Elhelyezés 2 ágyas fürdőszobás faházakban. Teljes ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 2660–4980 Ft-ig.

NAOSPART, HOTEL AVLIGA

8 napos turnusokban júniustól októberig. Elhelyezés kétágyas, fürdőszobás, pótágyazható szobákban. Teljes ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 2630–5120 Ft-ig.

NAOSPART, HOTEL GRAMADA

8 napos turnusokban májustól októberig. Elhelyezés 2x2 ágyas apartman-rendszerű, pótágyazható fürdőszobás szobákban. Teljes ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 2560–4980 Ft-ig.

NAOSPART, HOTEL POMORIE

8 napos turnusokban májustól októberig. Elhelyezés 2 ágyas, fürdőszobás, erkélyes szobákban. Teljes ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 3530–6130 Ft-ig.

VARNA, MAGÁNHÁZ

8 napos turnusokban júniustól októberig. Elhelyezés 2 ágyas, fürdőszobás szobákban, félpanziós ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 1720–2560 Ft-ig.

DRUZSBA, HOTEL ODESSOS

8 napos turnusokban júniustól októberig. Elhelyezés 2 ágyas hidegmeleg folyóvízzel ellátott szobákban. Teljes ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 2530–4350 Ft-ig.

ARANYHOMOK, CAMPING „E” SEKTOR

8 napos turnusokban júniustól októberig. Elhelyezés 2 ágyas kis alapterületű faházakban. Teljes ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 2180–3500 Ft-ig.

ARANYHOMOK, HOTEL ZORA

8 napos turnusokban júniustól októberig. Elhelyezés 2 ágyas nyitott szobákban. Teljes ellátás. 10 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 2650–4950 Ft-ig.

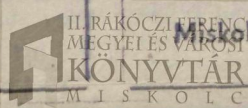
ALBENA, VILLI JUG

8 napos turnusokban májustól októberig. Elhelyezés 2x2 ágyas bungalókban, fürdőszoba, konyha, pótágyazási lehetőség. Teljes ellátás. 12 éves korig gyermekkedvezmény. Részvételi díj: 2770–4980 Ft-ig.

Jelentkezés és részletes felvilágosítás:

EXPRESS Borsod megyei Kirendeltsége

Miskolc, Széchenyi u. 56., S.-újhely, Kossuth tér 22., Ózd, Vörös H. u. 29–31.

Új utakon a DIGÉP

A magyar gépipar egyik legnagyobb vállalatoként fontos szerepet töltünk be a magyar gazdasági életben. Egyedi, vagy kis- és közepes sorozatban gyártott termékeink mintegy fele exporttermék, más részük importot vált ki vagy különféle felhasználói igényeket elégít ki a hazai ipar és mezőgazdaság számos területén. A változó követelményekhez, piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodásunk termékszerkezetünk átalakulását, új termékeink megjelenését eredményezte. Új típusú kábelgépeink, szerszámgépeink mellett ebben az évben új mező-

gazdasági gépek (rostás magosztályozó, emelővillás targonca) gyártása kezdődött el.

A szocialista országokkal a KGST szakosodás keretében megvalósuló együttműködésünk mellett a fejlett tőkés országokkal is tovább bővültek kapcsolataink. Új termelési és kereskedelmi kooperációk alakultak ki pl. kovácsolt tengelyek gyártására és szállítására Olaszországba kamionokért cserébe, nyomdaipari gépek gyártására NSZK-beli céggel közösen. Termékeink ma már négy világrész több, mint 30 országába jutnak el.

Gyártmányaink

HUZAL- ÉS KABELGYÁRTÓ GÉPEK
(huzalhúzó, sodró- és összecsapó gépek)

LEMEZALAKÍTÓ GÉPEK
(lemezőlők, lemezélhajlítók,
körhagyós sajtók)

KOVÁCSOLÓ GÉPEK
(ellenütös kalapácsok, sorjázó sajtók)

DIZELMOTOROS EMELŐVILLÁS TARGONCA

SULLYESZTÉKES KOVÁCSOLTVAS TERMÉKEK

VASÚTI KERÉKPÁROK

RUGALMAS VASÚTI UTKOZÓBETÉTEK

RUGALMAS TENGELYKAPCSOLÓK

IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI SZIVATTYÚK

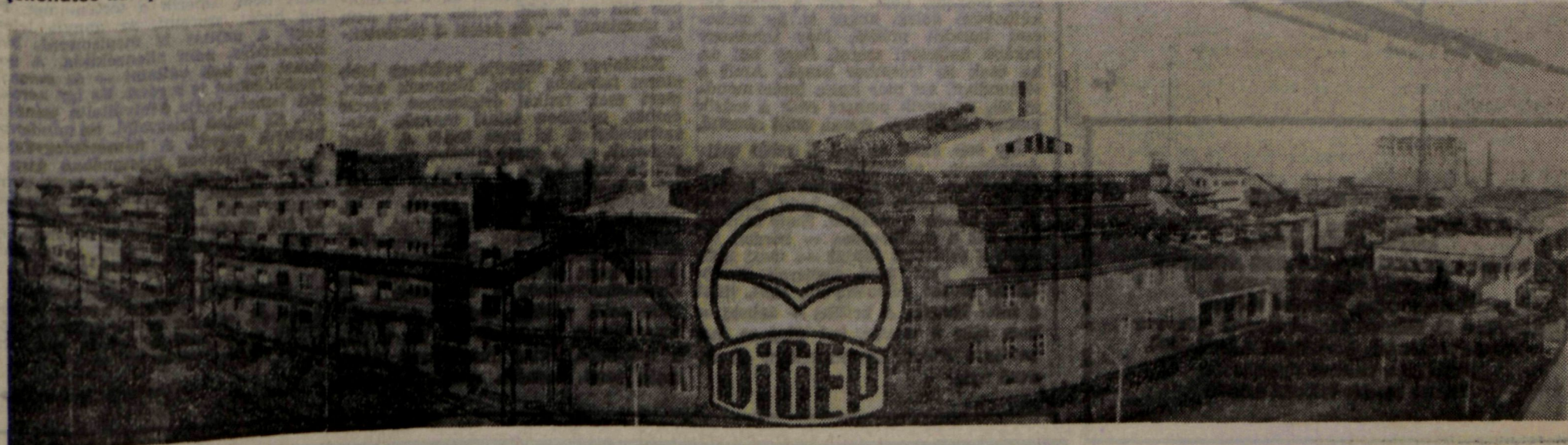
ROSTÁS MAGOSZTÁLYOZÓ BERENDEZÉS

Diósgyőri Gépgyár

3544 Miskolc

Telefon: 51-955

Telex: 62-334

191. Sz. Szemere Bertalan Ipari Szakmunkásképző Intézet könyvtára. Nyelvtanóra. Készítők: Zsuzsanna könyvtáros tanár, Karniss László tanár.

Egy gondolat (a sok közül) pr.-munka kapcsán (könyvtárban)

"A könyv mindenütt jelenlévővé varázsolta a szellemet. Nemcsak a teret hódította meg, hanem béklyóba verte a tért is nagyobb ellenségünket, az időt. Ennél nincsen nagyobb csoda." (Kosztolányi Dezső)

Az írás, ezzel együtt az olvasás történelmileg kultúránk alapja, és ma is legfőbb hordozója. Az írás nyomán ismerheti meg az olvasó a jelenben a múltat, és fantáziája a jövőt is megsejteni.

Az irodalom iránti érdeklődéskeltés, az olvasói szemléletformálás befolyásolja az embert, s rajta keresztül földünk létének alakulását, mindnyájunk életét.

Köztudomású, hogy olvasás

számszámunk milyensége társadalmi tudatállapotunk, s uralkodó értékrendszerünk egyik fokmérője. Az olvasáskultúra fejlődése tevékenységünk fejlettségének tükröztetője, amelyben folyamatosan ellenőrizhető az értékes műalkotások és a közönség termékeny találkozásának minősége. Az értékszelekció egyfajta közizlésjelentés is.

Az irodalom "értékteremtő, értékközvetítő és értékterelő" minősége csak úgy épül be a mindennapi gyakorlatunkba, ha az írótszó általános közkinccsé válik, ha az ismeretek terjesztése és közreadása fontos. Ameddig a mindennapi kultúránk színvonala alacsony, az irodalom nélkülözhetetlen nap-

rendszerünk Föld bolygóján, igazi értéket képvisel, önnön relativitását is vállalva. A könyvtári propagandamunka — a könyv dicsérete, az irodalom népszerűsítése, az információadás és segítségnyújtás, pedagógiai cselekedet: diszkret és harsány is, lehet, hogy vitatott, de hiányzik, ha nincs; koordináló, közvetítő, asszociatív tevékenység egyidejűleg.

Propagálni és népszerűsíteni az irodalmat szép feladat, mert általa a tudomány, a tudás, az emberi létezés módja szellemi örökségünké válik, amit meg kell őriznünk.

Az irodalom hasznos, mert társunk, hagyományaink tárháza. "Élvezetes fogyasztási cikkünk", így őt dicsérni saját ünnepén, az irodalomén, a könyvén nem vizsztatetszó, de magasztos szolgálat, hiszen — Kosztolányival szólva a könyvről — "Ennél nincsen nagyobb csoda".

Bartha Éva
könyvtáros

Ahogy a nyomdász látja

Könyvet csinálni a legszebb

Pásztor Sándor, a Borsodi Nyomdában rotációs gép-csoportvezető. 1964-ben került a vállalatához Szirma-besenyőre, ahol született és ahol felesége ma is kereskedelmi dolgozó. Újságot is csinál, de legjobban a könyvnyomtatás érdekli. Nemrég jó munkájáért megkapta a Munka Érdemrend bronz fokozatát.

— 1964-ben lettem tanuló a nyomdában, 1967-ben szakmunkás lettem — mondja — 101-es szakmunkásképzőbe végeztem, de már közben dolgoztam itt gépen. Előbb magasnyomású gépmester lettem, ma már ósztatnyomással dolgozunk. Könyvekkel kezdtem a munkát, most már rotációs csoportvezetőként újságot is csinállok.

— Szóval az első élmény a könyv volt?

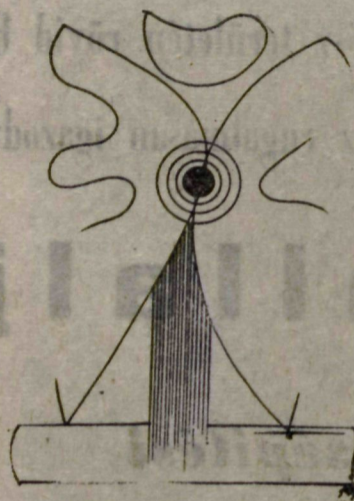
— Igen. És a könyvnyomtatás szoktatott rá a könyv-olvasásra. Otthon is olvasok, de a legtöbbet ma is még itt, a nyomdában, munka közben.

— Vagyis a munka szeretette meg Magával a Könyvet?

— Hát valahogy így van. Sok monográfiát csinálunk, iskolai étesítőket, megyei monográfiákat, a Borsodi Szemlé, a Napjainkat és sok tankönyvet. A Kelet-csoport egy verskedetét is én csináltam, de a próza jobban érdekelt. Ma már sajnálom, hogy az iskolai könyvet nem tanultam meg. Azonban, ha nem, a latin nyelv is a legjobban; éppen az iskolai könyvek és monográfiák készítésénél.

— Úgy tudom, illusztrált könyveket is készít. Ismer közelebről képzőművészeket?

— Munkakapcsolatom sokkal van, de emberi kapcsolatom elsősorban Feledy Gyulával, Mezei Istvánnal és Pataky Jánossal alakult

ki. Velük sokat vitatkoztam, amikor együtt dolgoztunk, tanakodtunk, hogyan szebb az illusztráció, milyen tónus lenne jobb. Örömmel mondhatom, hogy egy idő után már nemcsak én fogadtam el az ő javaslatukat, hanem ők is megfontolták egy-egy szakmai tanácsomat. El is fogadták egyiket-másikat. Ezek a viták hoztak közel bennünket egymáshoz, így érdekelt egyre jobban a grafika, no meg a vitapartner grafikusok is. De hasznos volt számomra az ismeretség Flach Antalal, amikor a Miskolci Műsort csináltam és Siklóssy Lászlóval is, a színházi rész készítésénél. Legjobb barátságba a barcikai Mezei István grafikkal kerültem, de a többiekkel is, akikről beszéltem, szívesen beszélgetek mindig. És később már nemcsak a szakmai kérdésekről beszélünk, hanem személyi dolgainkról is.

Még az elhunyt Lenkey Zoltánról is beszélhetnék: vele is jóban voltam. Feledy Gyula kiállításait mindig megnézem, Siklóssy Lászlóval kedvet a színházba járásához. Általában a művészekkel való beszélgetések növelték az ambícióimat is: jobban csinálni mint előbb. Célom, hogy ha kezembe veszek egy

könyvet, akkor úgy érezzem — amit én csináltam, az a legszebb.

— Nevel utódot is a nyomdának?

— Hát igen. Nagyobbik fiam, aki most tizenhét éves, nyomdász lesz. A kilencéves kisebbik még nem választott pályát.

— Most min dolgozik?

— Kemény György a szerzője, egy Ez a Vég(h) című könyvnek. Nagyon mulattat, ahogy támadja Vég(h) Antalt. Mire ez a cikk megjelenik, a könyv is a boltokban lesz. — Mint mondtam, legtöbbet munka közben olvasok, nagyon szeretem az elbeszéléseket, és kedvelem Moldova. Minden írását olvastam. Szeretem még — hogy még egy nevet mondjak — Fehér Klárát is.

— Újabb újságot is csinál, mint rotációs csoportvezető. Újságírók közül kiket ismer jobban?

— Hát, akikkel a nyomdában együtt dolgozom tudom: Tóth Ferenc, Nagy József az Északtól, Keglovich János a Délitől.

— Újságírókkal is jó kapcsolatba került, grafikusokkal még jobba, szereti, ha közös munkával teremt szép nyomdai termékeket. Csak nyomtatási résszel foglalkozik?

— Sajnos, — igen. A mai szakosodás idején már nincsenek régi kismesterek, akik végigcsinálták a könyvet a szedéstől a borításig. Azt hiszem, ez veszteség.

— És mit csinál szívesebben — könyvet vagy újságot?

— Könyvet, természetesen könyvet. — Újságot csinálni könnyebb, de könyvet nyomni a legszebb.

Máté Iván

Portrévázlat Gulyás Mihályról

— Te nagyon szeretsz beszélgetni — mondtam, amúgy csak mellékesen öreg barátomnak, Gulyás Mihálynak. Széled-élenken tiltakozott, hogy nem, beszélni azt nem, gondoljam csak meg, most, hogy Borsod bemutatkozik a pesti Vigadóban, neki kell három vagy öt percet beszélni. Na már most, mit mondjon, ott fent az emelvényen, ami három percen is érdekes, lekötő a figyelmet, s nem izegnég-mozognak lent a hallgatóság soraiban, hogy mit okoskodik ott az fickó.

A válaszból alighanem kiderül, Gulyás Mihály igenis szeret beszélgetni, csak beszélni nem. Mert a kettő két különböző dolog, akkor is, ha makacsul tagadni próbál. Már minthogy inkább hallgatni szeret. Nagy baj az, ha csak az íróember beszél. Amit ő elmondhat, azt már tudja (azért mondja el), az egyik embert csak a másik ember okosíthatja. Azzal, amit elmond.

Így van ezzel az író, ő aztán mindenképpen, szavakba formulázva a gondolatait úgyis elmondja, mi bántja. Annál fontosabb lenne, hogy megtudja, mi bántja a másikat. Nagy szükség van hát a találkozóra — pörgeti tovább a feldobott labdát —, mert akár bevallja, akár nem, nemcsak kíváncsi az olvasó véleményére. Kell, mint a falat kenyér. A kritika — sajnos — nem tölti a tisztét, hol ajnároz, hol botrányt kavár. De eligazítani az olvasó tud.

Ehhez persze szükségeltetik egy, s más, legegyszerűbb is, hogy az olvasó olvassa a könyvet. Ami nem is olyan egyszerű sokszor, mint gondoljuk, mert Magyarországon van 17 ezer könyvtár, abba sem jut mindegyikbe abból a könyvből, amely — főként ha verses kötet — megjelenik nyolcezer példányban. És ez se megy mind a könyvtárakba, a könyvesboltokba is kell jutni belőle. Néha persze összejönnek a dolgok, amikor például Hirdetésbe hívták író-olvasó találkozóra, tudta, minden betűjét számonkéri a könyvnek. Az éppen maradt Hernád-híd története közelről érintette az ottani embereket, az ő falujukban állt az a híd, voltak — ha nem is szemtanúi —, de átélői a történetek.

Különben is, mondja, valahogy jobb szeret falvakba járni. Nemcsak azért, mert csak fizikai értelemben városi ember, lelkében falusi maradt. (Garadnaiságáról ki nem tud?) A falusi emberek, talán mert ritkább alkalmak ott az események, s éppen ezért egy író érkezése is annak számít, érdek-lődőbbek. A városban kisebb a kíváncsiság, sokféleből válogathat. Meg talán sokszor hallott „kulturápolási” is, elvesztette az érzékenységét. Ami persze nem jelenti, hogy ne készülnék kíváncsiak ezekre a találkozóakra is. Mint most például, amikor a megyei könyvtárban ül olvasói elé. Ha jó lesz a találkozó, akkor eszmecsere folyik majd rajta, mondja, eszmecsere köz-

életi gondjainkról. Mert a magyar író-nak (taliga kerül el egy beszélgetésen, hogy el ne mondja) tiszte-dolga, hogy rákérdezzen. Lunacsarszki szokta idézni, aki azt mondta, az íróknak kell szállítaniuk a politikusok számára a problémákat. Merthogy érzékenyebb a szemük, a fülük, s a szívük. A földműves, aki a szántóföldön hajlong, az esztergályos, aki a gép fölé hajol, hogy milliméterre pontosan csinálja, hogy a szerszámot, nem érhet rá, hogy bagatell dolgokkal foglalkozni, minthogy a gyerekeink nem tudják, mit jelent az autókban a H-betű, Pont-tosabban, nem tudják történelmet, mert nem ismerik a történelmet. Pedig hazát szeretni, az annyit jelent, hogy a múltat is megismerni. Nem kötőzködé, nem ellenzékiesség. A gondolat fel kell vállalni — és persze a megoldásban is a részt. Ez így kerek. S aki ismeri, tudja, ő felvállalta mindkettőt. Ki tudná felsorolni, mi mindenben hallatta szavát. A népességfogyásban, a lakásépítésben mostanában újra és újra egy tízgyerekes parasztasszony sorsát meséli, hogy méltatlan szociális segítséget adni neki. Nyugdíj érdemelné, ki sok gyereket adott a hazának, nevelte becsülettel, s nem rajta múlt, hogy munkát nem tudott vállalni...

Bevallom, szeretem hallgatni... Olyan hévvel tudm-gyarázni, mintha az élete függne tőle. Pedig csak teszi a dolgát. Néha helyettünk is érvelve, agítálla.

Csutorás Annamária

A KÖNYVHÉT HÍREI

A. H. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
könyvheti tájékoztatója

Felelős szerkesztő: PAULOVITS AGOSTON

Grafika: FELEDY GYULA

Kossuth-díjas, érdemes művész

Kiadja: a H. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár

Felelős kiadó: DR. KÖRNYEY LÁSZLÓNÉ

Készült: a Borsodi Nyomdában

Felelős vezető: WIRTH LAJOS